

A KIS ÚT

»... mert szeretem az ilyen intelligens olvasmányokat, és szeretem vallásos nézeteimet hozzáértőkkel kicserélni. Én ugyanis igazán jó kereszténynek tartom magam, ha nem is vagyok annyira bigott, hogy minden vasárnap a templomba szaladjak. Különbösen is sokkal jobban tudok a szabad természetben, egy szép erdőben imádkozni, mint az emberekkel és sok rossz szoborral, meg képekkel telezsúfolt templomban. És valljuk meg, a prédikációk is hagynak némi kívánnivalót. Én például a magam részéről nagyon ritkán hallok igazán élvezetet szerző prédikációt...«

Talán kezdjük ott, hogy az igazán jó keresztény a fentieket így mondaná: »Szeretnék jó keresztény lenni.« Ahhoz ugyanis, hogy az ember »christianus«: keresztény (vagyis krisztusi) emberré legyen, a megkereszteltség tényén kívül egy egész élet komoly munkája szükséges. A példabeszédbeli farizeus azért nem igazult meg, mert azt hitte magáról, hogy ő már készen van, neki már nincs szüksége tökéletesedésre. Nem így a szegény vámos, ki szemeit sem merete felemelni és megigazultan ment haza.

Abban helyes érzék vezet, hogy a komoly keresztényélevésnek első feltétele, vallásának komoly megismerése. Hogy szereti az intelligens olvasmányokat, hogy szereti nézeteit hozzáértőkkel kicserélni, mutatja, hogy van tehetsége (kapott talentumot) a vallásos dolgokban való elmerülésre. De a rendszeres, a befogadásra kész szívvel való komoly tanulást e téren mintha mellőzné. Érdemes volna ennek okát kikutatni. Így, első tekintetre úgy tűnik, mintha egy kis kevélység rejtőzne az ilyen mondatok mögött, mintha a saját véleményét eleve döntőbb értékűnek tartaná, mint mások, esetleg képzetebbek, sőt talán egyenesen szakértők szavát.

De az is lehet, hogy csak a szavak helyes értelmezése körül van lelkében némi zavar. Például ott, hogy a prédikációk nem szereznek önnek »élvezetet«. Nem is az a cél-

juk. A prédikáció tanít, vezet, int, fedd, buzdít és — Isten nevében — követel az embertől. A példabeszédbeli gazdag ifjú sem talált élvezetet abban, amikor az Úr Jézus megmondta neki, hogy adja oda vagyonát a szegényeknek és senkinek sem szerez élvezetet az Úr Jézus tanítása, hogy aki utána akar jönni, »vegye fel keresztjét minden nap«. Am akár az első, akár a második — vagy egy harmadik vagy negyedik — ok akadályozza abban, hogy komoly tanuláshoz fogjon, csak azt ajánlhatjuk; álljon ellen neki, ne vesztesse el ezt a talentumot, amelyet a transzcendentális dolgok iránti érdeklődésében kapott. Annyi nyárspolgár szaladgál a világon, akinek érdeklődése nem terjed túl azon, hogy mit eszünk, mit iszunk, mibe öltözzünk holnap. Ön — úgy látszik — ennél többre hívatott.

Az első tehát, a vallásos tudás megszerzése, a második (de csak a felsorolásban második, a gyakorlatban egyidejű), hogy meg is kezdjük a komoly keresztény életet. Úgy, ahogyan az úszást is némi magyarázat után azonnal el kell kezdeni próbálni, ha meg akarjuk tanulni. A természetes síkon ez az igazi keresztényi magatartás gyakorlása, megszokása, megszeretése, beidegződése, — természetfeletti síkon pedig együttműködés a kegyelemmel és újabb kegyelmek felé való kitérülés.

Őn azt írja, hogy nem »bigott«,

(vajon mit is ért ezen a sokszorosán kompromittált szón?) hogy »nem szalad minden vasárnap a templomba«, de azért »jó kereszténynek tartja magát«. Dehát kereszténynek lenni többek közt a Krisztus egyházához való tartozást is jelent. Márpedig minden közösségnek joga van megállapítani: aki hozzánk akar tartozni, annak ezt és ezt, így és így, ekkor és akkor meg kell tennie. A keresztények látható közösségének, az Anyaszentegyháznak is joga van elrendelni, hogy Istennek a vasárnap megszentelésére vonatkozó parancsát a keresztény híveknek a szentmise bemutatásával kell teljesíteniök. Ezen nincs mit vitatkozni, ez minden kereszténynek szóló parancs. Ön ennek ellenében az erdőbe óhajt kivonulni... Szívesen elhisszük, hogy egy-egy ihletett pillanatban igen jól tudott az erdőben imádkozni. Az Úr Jézus is imádkozott magányos hegyeken és a tengeren, de azt is olvassuk a szentírásban, hogy az arra rendelt ünnepeken mindig felment a templomba. Önnek is joga van bármikor elmenni az erdőbe imádkozni, csak az arra rendelt napokon jöjjön el aztán a templomba és vegyen részt a kenyér és bor átváltoztatásának és magunkhoz vételének áldozatában. Mert az Úr Jézus erre adta a parancsot: »Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre«.

Ha alázatos engedelmességgel eljár majd a vasárnapi misékre, sok olyan élményben lesz része, amelyet csak az Úr Jézus szavaival illusztrálhatunk: »Ahol ketten vagy hárman együtt vannak az én nevemben, én ott vagyok

köztük«. Próbálja meg és meg fogja tapasztalni.

Ami pedig a rossz prédikációkat illeti... Szent Terézia, akit az egyház legnagyobb tudósai közé számított, azt állította, hogy minden beszédből tud tanulni valamit. De tegyük fel, hogy valóban rosszak a beszédek. Mit tett ön, hogy ezek a beszédek jobbak legyenek? Például: »ragadott-e tollat« a beszéd meghallgatása után és megírta-e az illető papnak — tiszteletteljes, szép hangon — hogy prédikációjában ezt és ezt hiányoltuk, ebben és ebben szeretnénk részletesebb utasítást kapni, fárast bennünket ez és ez stb., stb. Ugyancsak szép cselekedet volna annak a papnak is levelet írni, akinek beszéde a szívünkhez szólt és megköszönni neki. Akkor nem lesz kénytelen szavait »pusztába kiáltott szónak« érezni, hanem hallja, hogy visszhangot keltett a szivekben. (Olyan embert is ismerünk, aki egyszer-egyszer egy érdekes könyvet, szép képet, érdekes hírt tesz borítékba, egy pár sorral leadja a plébánián: »felhívom figyelmét erre és erre«. Nem kell nevet aláírnia, ha nincs kedve hozzá; elég ennyi is: egy hallgatója.) Végül, ami a rossz szobrok és émelygős képeket illeti... Igen, sok rossz kegytárgy van, helyes a megfigyelése. De nem helyes a következtetése. Erről azonban egy más alkalommal szólunk.

Egyszóval: Nem kivonulni a közösségből, hanem alázatosan, engedelmesen, hűségesen, de szerény aktivitással bekapcsolódva tanulni, fejlődni és megpróbálni igazán jó kereszténnyé lenni f.